provincie
Zuid-Holland

Vlagprotocol

Versie 1 juni 2026

Krachtig Zuid-Holland

Inleiding

De vlag is een symbool van geschiedenis, verbinding, trots en respect. De vlag kan bij gebeurtenissen die veel teweegbrengen of hebben gebracht bij de bevolking, of die nu regionaal, nationaal of internationaal zijn, een middel zijn om daar extra aandacht aan te geven. Juist op zulke momenten kan het uiten van verbondenheid, trots en respect van belang zijn.

De vlag van Zuid-Holland, in vroegere tijden van heel het graafschap Holland, dient al honderden jaren al symbool van onze gezamenlijke geschiedenis, verbinding met elkaar en trots op onze provincie. Dit dragen wij dagelijks uit door de provinciale vlag uit te steken. De Nederlandse vlag die ook al eeuwen staat voor onze eenheid als nationale staat wordt uitgestoken uit respect voor en verbinding met de rijksoverheid, de inwoners van ons land en de militairen die ons land dienende elders ter wereld gelegerd zijn. De Europese vlag steken wij uit als symbool van de samenwerking met de andere Europese lidstaten vooral economisch en diplomatiek is deze uiting van samenwerking voor de provincie van belang. De provincie Zuid-Holland heeft een continu streven naar vrede. Om dit streven kracht bij te zetten wordt in de laatste vlaggenmast de Vredesvlag uitgestoken.

In dit vlagprotocol is vastgelegd hoe kan worden bepaald voor welke gebeurtenissen, welke vlag, aan welke vlaggenmast, op welke wijze uitsteekt en wie daartoe besluit en wie het uitvoert.

De chef kabinet (CK), het hoofd protocol (HPK) alsmede de adviseur kabinet die piketdienst heeft (APK) hebben hierin een adviserende rol. De commissaris van de Koning neemt het definitieve besluit. Bij afwezigheid van de commissaris van de Koning zal de dienstdoende loco-commissaris van de Koning het besluit nemen.

Voor het uitsteken van de Nederlandse vlag vanaf rijksgebouwen, regionale en lokale overheidsgebouwen geldt een algemene vlaginstructie, die door de minister-president wordt uitgevaardigd. De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties verzoekt provincies, gemeenten en andere overheden zich bij deze vlaginstructie aan te sluiten.
De provincie vlag kan door de provincie vrij worden ingezet.

Afkortingen

CK	Chef Kabinet
HPK	Hoofd Protocol Kabinet
APK	Adviseur CdK met Piketdienst Kabinet
UV	Uitgebreid Vlaggen
BV	Beperkt Vlaggen
SVSP	Standaard Vlaggen Situatie Provinciehuis
GS	Gedeputeerde Staten

Algemene Vlaggeninstructie

Voor het uitsteken van de Nederlandse vlag vanaf rijksgebouwen en lokale overheidsgebouwen geldt een algemene vlaginstructie, die door de minister-president wordt uitgevaardigd. De instructie werd in 1981 vastgesteld en laatstelijk gewijzigd in 2009, naar aanleiding van de viering van Veteranendag. De instructie geldt voor het uitsteken van de vlag van de gebouwen van de Rijksoverheid. De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties verzoekt provincies, gemeenten en andere overheden zich bij deze vlaginstructie aan te sluiten. De provincie Zuid-Holland sluit zich hierbij aan.

Uitgebreid of beperkt

De instructie maakt een onderscheid tussen 'uitgebreid vlaggen (UV)' (vanaf alle rijksgebouwen) en 'beperkt vlaggen (BV)' (alleen vanaf de hoofdgebouwen). Dit wordt ook aangegeven in het overzicht van vlagmomenten in de bijlage 2. Het uitsteken van de vlag gebeurt in principe op de dagen zoals in de bijlage “overzicht vlagmomenten” vermeld. Als deze dag op een zondag of op een algemeen erkende christelijke feestdag valt, dan geldt vaak de dag ervoor of erna.

Vlag uithangen

Vlaggen hangen alleen tussen zonsopgang en zonsondergang. Een uitzondering geldt bij onbemande openbare gebouwen én in gevallen waarbij de vlag dusdanig verlicht is, dat de kleuren goed te zien zijn.

Vlag uit bij bijzondere gebeurtenissen

Bij bijzondere gebeurtenissen in het Koninklijk Huis, zoals een geboorte, huwelijk of overlijden, kan de minister-president een speciale vlaginstructie uitgeven. De minister-president kan ook een speciale vlaginstructie uitgeven bij bijzondere gelegenheden. Bijvoorbeeld om slachtoffers te herdenken van een nationale of internationale ramp.

Vlag halfstok

In het geval van een algemene vlaginstructie, uitgevaardigd door de minister-president, waarbij de Nederlandse vlag halfstok wordt gehangen, kan de commissaris van de Koning besluiten de provincie vlag eveneens halfstok te hangen. De overige vlaggen worden dan verwijderd.

In het geval de minister-president geen algemene vlaginstructie uitvaardigt voor een specifiek situatie, zal de provincie Zuid-Holland in dat geval alleen provincie vlag halfstok hangen. Daarnaast worden dan de overige vlaggen, zoals in de andere gevallen, ook verwijderd.

Buitenlocaties

Sommige buitenlocaties beschikken over een vlaggenmast. Daar wordt over het algemeen de provinciale vlag uitgestoken. Waar mogelijk volgen deze buitenlocaties de algemene vlaginstructie uitgevaardigd door de minister-president. In de praktijk zal blijken dat dat vaak lastig is. In die gevallen blijft de provinciale vlag hangen.

Standaard Vlaggen Situatie Provinciehuis

De verdeling van de vlaggenmasten wordt geregeld met de “Standaard Vlaggen Situatie Provinciehuis” (SVSP). De verdeling van de vlaggenmasten is te zien op de afbeelding onderaan op deze pagina.
De uitgestoken vlaggen worden voldoende verlicht in de periode na zonsondergang en voor zonsopgang, daarom worden in de regel de vlaggen gedurende deze tijd niet binnengehaald.
Mocht er besloten worden om af te wijken van de SVSP, zal dat inhouden dat er een of meerdere vlaggen tijdelijk weggehaald worden of een andere plaats krijgen.

Vlaggenmast 1: Nederlandse vlag

De Nederlandse vlag hangt standaard in beide rijen met vlaggenmasten, aan het Binnenplein en aan de Zuid-Hollandlaan. De Nederlandse vlag wordt in principe elke dag gehesen.

Vlaggenmast 2: Europese vlag

De Europese vlag hangt standaard in beide rijen met vlaggenmasten, aan het Binnenplein en aan de Zuid-Hollandlaan. De Europese vlag wordt in principe elke dag gehesen.

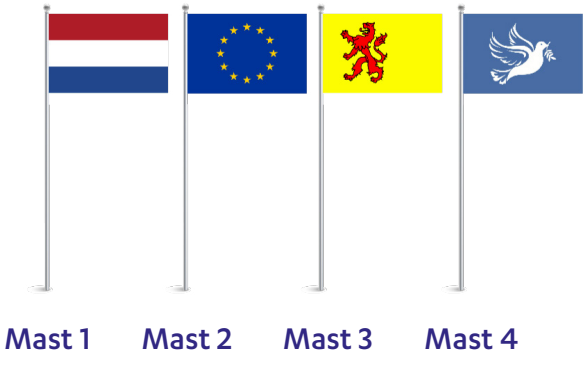
Vlaggenmast 3: Provinciale vlag

De provinciale vlag hangt standaard in beide rijen met vlaggenmasten, aan het Binnenplein en aan de Zuid-Hollandlaan. De provinciale vlag kan door de provincie vrij worden ingezet. De provinciale vlag wordt in principe elke dag gehesen.

Vlaggenmast 4: Vredesvlag

De Vredesvlag hangt standaard in beide rijen met vlaggenmasten, aan het Binnenplein en aan de Zuid-Hollandlaan. De vredesvlag wordt elke dag gehesen.

Afwijking van Standaard Vlaggen Situatie Provinciehuis

Er kan in een aantal gevallen afgeweken worden van de SVSP. De verschillende gevallen zijn:

Algemeen

De commissaris van de Koning kan besluiten af te wijken van dit protocol wanneer hij/zij dit noodzakelijk acht.

Er wordt afgeweken van de SVSP op de vaste momenten in het jaar zoals beschreven in het overzicht in bijlage 2. De commissaris van de Koning kan, als hij dat noodzakelijk acht, besluiten aan het hiervoor benoemde overzicht wijzigingen aan te brengen.

In het geval dat een aanvraag voor het uitsteken van een vlag door de commissaris van de Koning geaccordeerd is, zal gedurende het specifieke tijdsbestek, in ieder geval één van de standaardvlaggen verwijderd worden. Het kan voorkomen dat er meerdere vlaggen verwijderd moeten worden. Het verwijderen van één of meerdere vlaggen van de SVSP, doet niets af aan de intentie en verbondenheid van de provincie Zuid-Holland met die vlag of vlaggen.

In beginsel wordt er geen vlag van een andere soevereine staat, binnenlandse of buitenlandse politieke beweging of partij uitgestoken. De uitzondering hierop is het uitsteken van een buitenlandse nationale-, provinciale-, gewest- of deelstaatvlag bij een bezoek van een buitenlands staatshoofd, koninklijke gast of regeringsleider. Commerciële vlaggen vallen buiten protocol.

Noot: Dit kan ook een regeringsleider zijn van een buitenlandse provincie, gewest (bijv. België) of deelstaat (bijv. Duitsland).

Voor één besluit wordt maximaal zeven dagen afgeweken van het SVSP.

In geen enkele omstandigheid wordt een andere vlag dan de provinciale vlag halfstok gehangen met als enige uitzondering het halfstok hangen van de Nederlandse vlag bij een algemene vlaggeninstructie die is uitgevaardigd door de minister-president.

Internationale, nationale of regionale gebeurtenissen

Bij internationale, nationale of regionale gebeurtenissen, die vragen om een direct gebaar ter viering of van medeleven of steun, heeft de commissaris van de Koning de bevoegdheid om voor de duur van diezelfde dag en de zes opvolgende dagen de SVSP af te wijken. Aan het begin van besluitvorming en uitvoer zal de commissaris van de Koning, als hij wil afwijken van de SVSP, de fractie-voorzitters informeren en eventuele reacties in zijn overweging meenemen.

In het geval van zo een situatie en bij besluit van de commissaris van de Koning zal de provincie vlag halfstok gehangen worden in vlaggenmast 1 en zullen de overige vlaggen verwijderd worden. De termijn voor het afwijken van de SVSP wordt eveneens en gelijk met het hiervoor genoemde besluit van de commissaris van de Koning bepaald.

Tevens zal de reden van de afwijking van de SVSP, wanneer het aanpassen extra uitleg behoeft, door de woordvoerder van de commissaris van de Koning op passende wijze, eventueel via de APK of HPK, op passende wijze gedeeld worden.

Bezoekende buitenlandse staatshoofden of koninklijke gasten

Bij bezoeken van een buitenlands staatshoofd, koninklijke gast en/of regeringsleider zal de vlag van het desbetreffende land worden gehesen volgens vlaggenpreséance. Dat wil zeggen dat op Nederlands grondgebied de Nederlandse vlag te allen tijde de belangrijkste vlag blijft en de buitenlandse nationale vlag aan vlaggenmast 2 gehesen wordt en de andere vlaggen een mast opschuiven. Deze situatie blijft tot het einde van het desbetreffende bezoek.

Bezoekende commissaris van de Koning van andere provincie

Bij bezoeken van een commissaris van de Koning van een andere provincie aan het Zuid-Hollandse provinciehuis kan de vlag van de desbetreffende provincie worden gehesen volgens vlaggenpreséance. De vlag van de provincie van de bezoekende commissaris van de Koning zal, indien deze uitgestoken wordt, dan op vlaggenmast 4 worden gehesen, na de vlag van de provincie Zuid-Holland. De andere vlaggen schuiven dan op.

Bij bezoek van twee commissarissen van de Koning van andere provincies aan het Zuid-Hollandse provinciehuis kunnen de vlaggen van de desbetreffende provincies worden gehesen. De provinciale vlaggen van de bezoekende commissarissen van de Koning worden gehesen op basis van anciënniteit van de commissarissen van de Koning. De Europese vlag en de vredesvlag worden in deze situatie verwijderd.

Bij bezoek van meer dan twee commissarissen van de Koning van andere provincies zullen er geen andere provinciale vlaggen worden gehesen dan de eigen provinciale vlag. In dit geval is er geen wijziging aan de SVSP.

Bezoekende regeringsleider van een provincie, gewest of deelstaat van ander land

Bij bezoeken van een regeringsleider van een buitenlandse provincie, gewest of deelstaat aan het Zuid-Hollandse provinciehuis kan de vlag van de desbetreffende buitenlandse provincie, het gewest of de deelstaat worden gehesen volgens vlaggenpreséance. De vlag van de bezoekende buitenlandse provincie, het gewest of de deelstaat zal dan op vlaggenmast 4 worden gehesen, na de vlag van de provincie Zuid-Holland.

Bij bezoeken van meer dan één regeringsleider van verschillen buitenlandse provincies, gewesten of deelstaten zullen er geen vlaggen van de bezoekende buitenlandse provincies, gewesten of deelstaten worden gehesen. In dit geval is er geen wijziging aan de SVSP.

Aanvraag van gedeputeerde staten en derden

Gedeputeerden en derden, doelend op domeinen en p-teams van de Provincie organisatie en partnerorganisaties, kunnen een aanvraag doen bij de commissaris van de Koning voor een aanpassing van de SVSP, dit om een vlag met betrekking tot hun organisatie uit te steken i.v.m. een jubileum, aandachtsdag of -week, evenement, actie of iets van dergelijke aard. De aanvraag dient via protocol@pzh.nl binnen te komen en wordt in principe tijdens de stafvergadering, die doorgaans op maandagochtend plaatsvindt, besproken met de commissaris van de Koning.
Daaropvolgend wordt het besluit, over deze aanvraag, tijdens de eerstvolgende GS-vergadering gedeeld.
In bovenstaande gevallen verloopt de aanvraag zoals beschreven in bijlage 1 onder het kopje ‘Aanvraag van gedeputeerde staten en derden’ en volgens het formulier zoals gevisualiseerd in bijlage 4.

Bijlage 1 Besluitvorming en uitvoer in benoemde situaties

Er zijn in de verschillende gevallen verschillende manieren van besluitvorming en uitvoer:

Internationale, nationale of regionale gebeurtenissen

1. Als directe reactie op de gebeurtenis zullen CK, HPK en APK, contact met elkaar opnemen over advies voorstel omtrent afwijking van de SVSP.

2. Na contact zal de APK of de HPK de commissaris van de Koning informeren over de situatie en het voorstel doen omtrent eventuele afwijking van de SVSP.

3. Indien de commissaris van de Koning af wil wijken van de SVSP, informeert hij de fractievoorzitters en neemt eventuele reacties in zijn overweging mee.

4. Na besluit van de commissaris van de Koning omtrent de afwijking van de SVSP zal de APK of de HPK de beveiliging van het provinciehuis op de hoogte brengen van het besluit indien het besluit resulteert in een aanpassing van de SVSP.

5. De beveiliging van het provinciehuis zal direct zorgdragen voor het, indien van toepassing, wijzigen van de SVSP zoals afgestemd met commissaris van de Koning.

6. De APK en HPK stemmen af wie van hen de woordvoerder van de commissaris van de Koning inlicht voor eventuele communicatie.

Bezoekende buitenlandse staatshoofden of koninklijke gasten

1. Via protocol@pzh.nl wordt de HPK minimaal een week van tevoren geïnformeerd over de aanpassing van de SVSP i.v.m. met een bezoek van een buitenlands staatshoofd, koninklijke gast of regeringsleider.

2. HPK of APK maakt een overzicht van de wijzigingen aan de SVSP en stuurt dit naar de beveiliging van het provinciehuis.

3. De beveiliging van het provinciehuis voert de instructie uit zoals gedeeld door HPK, APK en/of protocol@pzh.nl.

   Noot: Dit is alleen mogelijk als de desbetreffende vlag in het formaat (200cm X 300cm) op tijd geleverd wordt op het provinciehuis, Zuid-Hollandplein 1, 2596 AW Den Haag. Geadresseerd aan: Kabinet van de commissaris van de Koning, C3.

Bezoekende commissaris van de Koning van andere provincie

1. Via protocol@pzh.nl wordt de HPK minimaal een week van tevoren geïnformeerd over de aanpassing van de SVSP i.v.m. met een bezoek van een commissaris van de Koning van een andere provincie.

2. HPK maakt een overzicht van de wijzigingen aan de SVSP en stuurt dit naar de beveiliging van het provinciehuis.

3. De beveiliging van het provinciehuis voert de instructie uit zoals gedeeld door HPK en/of protocol@pzh.nl.

Bezoekende regeringsleider van een provincie, gewest of deelstaat van ander land

1. Via protocol@pzh.nl wordt de HPK minimaal een week van tevoren geïnformeerd over de aanpassing van de SVSP in verband met een bezoek van een regeringsleider van een buitenlandse provincie, gewest of deelstaat.

2. HPK maakt een overzicht van de wijzigingen aan de SVSP en stuurt dit naar de beveiliging van het provinciehuis.

3. De beveiliging van het provinciehuis voert de instructie uit zoals gedeeld door HPK en/of protocol@pzh.nl.

   Noot: Dit is alleen mogelijk als de desbetreffende vlag in het formaat (200cm X 300cm) op tijd geleverd wordt op het provinciehuis, Zuid-Hollandplein 1, 2596 AW Den Haag. Geadresseerd aan: Kabinet van de commissaris van de Koning, C3.

Aanvraag van gedeputeerde staten en derden

1. De aanvraag voor de toevoeging van een vlag, die niet standaard in de SVSP is opgenomen, dient in principe minimaal twee weken van tevoren gedaan te zijn via protocol@pzh.nl.

   Noot: De aanvraag dient voorzien te zijn van alle informatie zoals te zien in bijlage 4.

2. HPK zorgt dat aanvraagformulier (bijlage 4) wordt besproken in ieder geval tijdens de eerstvolgende stafvergadering van de commissaris van de Koning, doorgaans op maandagochtend.

3. Commissaris van de Koning deelt besluit in de eerstvolgende GS-vergadering.

4. HPK maakt een overzicht van de wijzigingen aan de SVSP en stuurt dit naar de beveiliging van het provinciehuis.

5. De beveiliging van het provinciehuis voert de instructie uit zoals gedeeld door APK, HPK of protocol@pzh.nl.

   Noot: Dit is alleen mogelijk als de desbetreffende vlag in het formaat (200cm X 300cm) op tijd geleverd wordt op het provinciehuis, Zuid-Hollandplein 1, 2596 AW Den Haag. Geadresseerd aan: Kabinet van de commissaris van de Koning, C3.

Bijlage 2 Vaste afwijkingen van de SVSP

Bij de algemene vlaginstructie uitgevaardigd door de minister-president zijn er een aantal standaard data per jaar waarbij wordt afgeweken van de SVSP. In de tabel hieronder staan onder andere deze data benoemd. De algemene vlaginstructie omvat zelf ook meerdere data, alleen hoeft de SVSP hiervoor niet worden aangepast. In het schema hieronder zijn alleen de data te vinden waar er een afwijking van de SVSP nodig is.

Noot: Als een koninklijke verjaardag op een zondag valt, wordt de oranje wimpel een dag later (maandag) bij de Nederlandse vlag gehangen, met uitzondering van Koningsdag. Voor Koningsdag wordt de oranje wimpel een dag eerder (zaterdag) bij de Nederlandse vlag gehangen.

Datum	Reden voor afwijking SVSP	Aanpassing aan SVSP
31 januari	Verjaardag van H.K.H. Prinses Beatrix	Oranje wimpel bij Nederlandse vlag.
27 april	Koningsdag, verjaardag van Z.M. de Koning	Oranje wimpel bij Nederlandse vlag.
4 mei	Dodenherdenking	Nederlandse vlag, alsmede de provincie vlag, halfstok tot zonsondergang, overige vlaggen gestreken.
17 mei	Verjaardag van H.M. de Koningin	Oranje wimpel bij Nederlandse vlag.
17 mei	IDAHOBIT+	Pride Progress vlag** in vlaggenmast 4.
Laatste zaterdag in juni	Veteranendag	Veteranenvlag* in vlaggenmast 4.
30 juni	Keti Koti	Provincie vlag halfstok, overige vlaggen gestreken.
11 oktober	Coming Out Day	Pride Progress vlag** in vlaggenmast 4.
7 december	Verjaardag van H.K.H. de Prinses van Oranje	Oranje wimpel bij Nederlandse vlag.

*

**

Bijlage 3 Vlaggenpreséance lijst

1. Nederlandse vlag
2. Vlag van andere soevereine staat erkend door Nederland
3. Vlag van Multilaterale organisatie waar Nederland deel van uitmaakt. (VN, EU, NAVO, etc.)
4. Vlag van Provincie Zuid-Holland
5. Vlag van andere provincie, in geval van meerdere gerangschikt op anciënniteit van de CdK
6. Vlag van buitenlandse provincies, gewesten of deelstaten
7. Vlag met nationaal sentiment (zoals veteranenvlag en Pride Progress vlag) erkend door de Rijksoverheid
8. Vlag van partnerorganisaties
9. Overige vlaggen (vredesvlag)